29/07/2020

Η καταδρομική επιχείριση του Κανάρη στην Αίγυπτο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Τον Ιούλιο του 1825 ο Ιμπραήμ είχε πατήσει για τα καλά το πόδι του στον Μοριά και σημείωνε τη μία επιτυχία μετά την άλλη απέναντι στους επαναστατημένους Έλληνες. Την εποχή εκείνη, ο Κωνσταντίνος Κανάρης σκέφτηκε ένα παράτολμο σχέδιο ως αντιπερισπασμό προς τον Αιγύπτιο πολέμαρχο: να εκστρατεύσει στην πατρίδα του και να κάψει τον αιγυπτιακό στόλο, που ναυλοχούσε στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας, μπροστά από το παλάτι του πατέρα του Μοχάμετ Άλι.

Το σχέδιο του κοινοποιήθηκε στους προύχοντες της Ύδρας Μανώλη Τομπάζη, Λάζαρο Κουντουριώτη και Αντώνιο Κριεζή, οι οποίοι ενθουσιάστηκαν και αποφάσισαν να το θέσουν σε εφαρμογή. Με πάσα μυστικότητα για τον φόβο των κατασκόπων, ετοιμάστηκαν τρία πυρπολικά, ένα για τον Κανάρη, ένα για τον Αντώνιο Βώκο και το άλλο για τον Μανώλη Μπούτη, Τα πυρπολικά θα συνοδεύονταν από τα μεγάλα πλοία του Κριεζή και του Τομπάζη, που θα είχε το

γενικό πρόσταγμα της επιχείρησης.

Ο στολίσκος απέπλευσε από την Ύδρα στις 23 Ιουλίου 1825 και στις 29 Ιουλίου βρισκόταν έξω από το λιμάνι της Αλεξάνδρειας. Αμέσως, ο Τομπάζης συγκάλεσε σύσκεψη στο πλοίο του και αποφασίσθηκε τα μεν πλοία να παραμείνουν έξω από το λιμάνι, όσο το δυνατόν αφανή από τα παρατηρήρια του εχθρού, τα δεν πυρπολικά να εισδύσουν στο λιμάνι και αφού επιτελέσουν το έργο τους οι πυρπολητές να επιστρέψουν με τις λέμβους στα πλοία. Στους πυρπολητές δόθηκαν σαφείς εντολές να μην βλάψουν σκάφη με ξένη σημαία.

Το σχέδιο πήγε από την αρχή στραβά. Ο Κανάρης όρμησε πρώτος με το πυρπολικό του και άφησε αρκετά πίσω τους Βώκο και Μπούτη. Μέχρι να συνεννοηθούν για να εισέλθουν και οι τρεις ταυτόχρονα στο λιμάνι, είχαν παρέλθει πολύτιμες ώρες. Ο ήλιος άρχισε να δύει, όταν ο Κανάρης αποφάσισε να ενεργήσει μόνος και στράφηκε με το πυρπολικό του προς το λιμάνι. Όμως, για κακή του τύχη τον αντιλήφθηκε ο πλοηγός του λιμανιού και αφού διαπίστωσε ότι δεν ήταν εμπορικό, αλλά εχθρικό πλοίο, προσπάθησε να κάνει ανεπιτυχώς ρεσάλτο στο πλοίο του Κανάρη και να το εμποδίσει να εισέλθει στο λιμάνι.

Ο Κανάρης γνώριζε τη διάταξη του λιμανιού της Αλεξάνδρειας από παλαιότερα ταξίδια του και κατηύθυνε το πυρπολικό του προς την αποβάθρα των ανακτόρων του Μοχάμετ Άλι, μπροστά από την οποία ήταν ελλιμενισμένες μεγάλες φρεγάτες και η ναυαρχίδα του στόλου. Όμως, ο άνεμος μεταβλήθηκε ξαφνικά κι έπαψε να είναι ευνοϊκός για τον θρυλικό ναυμάχο. Το πυρπολικό του δεν ήταν δυνατό να προχωρήσει. Εν τω μεταξύ, είχε γίνει αντιληπτό από τους Αιγυπτίους, που εκινούντο προς αντιμετώπισή του.

Ο Κανάρης, ευρισκόμενος πλέον σε δύσκολη θέση, άναψε το πυρπολικό και προσπάθησε να το ρίξει πάνω σ’ ένα επισκευαζόμενο αιγυπτιακό δίκροτο. Με τους άνδρες του επιβιβάσθηκε στη συνοδευτική λέμβο για εξέλθει από το λιμάνι. Το πυρπολικό δεν βρήκε στόχο, αφού το αιγυπτιακό πλοίο έλυσε κάβους και απομακρύνθηκε, ενώ η λέμβος του δεχόταν καταιγιστικά πυρά από τον εχθρό. Βαλλόμενη ακατάπαυστα κατόρθωσε να φθάσει στο στόμιο του λιμανιού, όπου συνάντησε τον Βώκο με το πυρπολικό του, ενώ ο Μπούτης παρέμενε έξω από το λιμάνι. Από τη δραματική επιχείρηση διαφυγής του Κανάρη σκοτώθηκαν δύο μέλη του πληρώματός του, οι Παντελής Τζιτζάς και Ιωάννης Χούντας και τραυματίσθηκαν πέντε, οι Ιωάννης Κωνσταντινίδης, Αγγελής Γκλάβας, Νικόλαος Δήμου, Γεώργιος Ψαριανός και Νικόλαος Μανιάτης.

Ο Μοχάμετ Άλι αμέσως μόλις πληροφορήθηκε την επιθετική ενέργεια του ελληνικού πυρπολικού, διέταξε τα πλοία του να καταδιώξουν τον ελληνικό

στολίστο, ενώ ο ίδιος επιβιβάσθηκε σε μία κορβέτα και ανοίχτηκε στο πέλαγος. Όμως, τα ελληνικά πλοία είχαν προλάβει να απομακρυνθούν. Στις 18 Αυγούστου 1825 επέστρεψαν στην Ύδρα, όπου τους επιφυλάχθηκε υποδοχή ηρώων.

Το γεγονός προξένησε αίσθηση και θαυμασμό για τον Κωνσταντίνο Κανάρη στα ευρωπαϊκά κέντρα. Γάλλοι φιλέλληνες εξεγέρθηκαν, όταν εγράφη ότι στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας γαλλικό πολεμικό πλοίο (μπρίκι) κανονιοβόλησε το πυρπολικό του Κανάρη. Ο γάλλος υπουργός Βιλέλ αναγκάσθηκε να προβεί σε διάψευση του συμβάντος ενώπιον της Βουλής.

Πηγή: SanSimera.gr